

dette vil blive ensbetydende med, at Operaen synker ned til at blive et Sted, hvor der hovedsagelig opføres tarvelige Operetter, men jeg maa formene, at Statsdrift af vor Opera skaffer de bedste Betingelser for den i Retning af Repertoire, og jeg kan ikke billige, at den med saa kort Varsel sættes paa Gaden, selv om jeg ikke tvivler om, at Operaen ad Aare igen vilde faa sit Hjem her.

Det er mere end usandsynligt, at det Ændringsforslag, der er stillet af det ærede lille Medlem for Hovedstaden (Svend Koch) og af mig, vil blive vedtaget. Det Forslag, som jeg omtalte sidst, og det, som jeg omtalte næstsidst, vil rimeligvis heller ikke blive vedtaget. Tilbage er da det Ændringsforslag, som Ordføreren omtalte og anbefalede, og som ligeledes det ærede Medlem for Assens-Kredsen (Klaus Berntsen) anbefalede, og dette Ændringsforslag har vel sagtens Mulighed for at blive vedtaget, ikke alene i dette høje Ting, men ogsaa i det høje Landsting. Hvis mit Ændringsforslag forkastes, vil jeg stemme for dette Ændringsforslag. Jeg gør det visselig ikke med Glæde. Jeg gør det kun, fordi dette Ændringsforslag betegner et om end ganske lille Skridt henimod den Løsning, som under de forhaandenværende Omstændigheder synes mig den mest acceptable. Men dersom en kommende Rigsdag heller ikke mener at kunne bevilge de Millioner, som en brugbar Dobbeltscene vil koste, og dersom den højtærede Finansminister fremdeles vægrer sig ved at gaa den Vej, som man i lignende Tilfælde er gaaet i vore Nabolande, hvor man ved Udsendelsen af Præmieobligationer har skaffet Penge til Opførelse af Nationalteatret i Kristiania og Operaen i Stockholm, da mener jeg, at der kun er eet af to at gøre: Enten at lade Opera og Ballet med en rimelig Frist overgaa fra Statsdrift til anden Drift — herved vilde der i alt Fald skabes gode Vilkaar for Skuespillet, og at drive et Skuespilteater alene vilde for Staten blive en god Forretning. Eller ogsaa at bortleje det kongelige Teater i privat Entreprise, maaske under en vis Kontrol og med visse Betingelser med Hensyn til Repertoiret. Det vilde blive en trist Afslutning paa det kongelige Teaters berømmelige Historie. Men efter min Overbevisning vilde dette dog være langt at foretrække for Opretholdelsen af en Ordning, der er lige forkastelig økonomisk og kunstnerisk set, og for hvilken ingen samvittighedsfuld Direktion vedblivende vil kunne paatage sig Ansvar.

Ved Finanslovsforslagets første Behandling i Efteraaret udtalte den højtærede Undervisningsminister: Saaledes som det gaar nu paa det kongelige Teater, saaledes kan det ikke vedblive at gaa. Heri har den højtærede Minister saa givet og afgjort Ret. Den højtærede Ministers Ord gør jeg til mine.

Gamborg: Det vilde have været en betydelig Tidsbesparelse for Tinget, hvis det ærede Medlem, der talte sidst, havde været første Taler, for saa havde vi andre jo egentlig slet ikke behøvet at tage Ordet. Han gennemgik saa grundigt ikke blot sit eget Standpunkt, men ogsaa alle de øvrige Standpunkter, at det havde været et Øjeblikks Sag at afgøre hele denne Forhandling, hvis vi blot havde været saa heldige at have den ærede Taler som Nr 1. Nu tilføjede han jo et og andet, som man er nødt til at sige imod, og hvor kortfattet jeg da nu vil kunne blive, skal jeg ikke spaa om. Men jeg har ikke Lyst til attale længere end nødvendigs, og da Tiden er saa fremrykket, skal min Tale ikke blive ret lang.

Det allermeste af, hvad det ærede Medlem fremførte, er jeg ganske enig med ham i. Jeg er først og fremmest enig med ham i, at Forholdene ved det kongelige Teater bør forandres hurtigst muligt. Man kan naturligvis, som det jævnlig er blevet sagt, sige, at der dog er spillet god Komedie og opført god Opera paa det kongelige Teaters nuværende Scene gennem mange Aar, og at det ikke har været saa slet før, som det er nu, og man kan skyde paa Ledelsen i den Anledning og give den Skylden for det hele. Det har jeg for saa vidt været med til tidligere, men jeg har ikke rigtig Mod til det mere, efter at jeg som Medlem af Udvalget har faaet Lejlighed til indgaaende at se, under hvilke Forhold man arbejder derovre. En Scene som den, det kongelige Teater nu raader over, er med sine Mangler i mange Retninger ganske uanstændig at byde Folk til Arbejde. Den er kostbar, og den er kunstnerisk ødelæggende. Den kræver f. Eks. til visse Forestillinger, som man paa en moderne Scene kunde klare med 2—3 Mand og nogle elektriske Knapper, et Apparat paa over 100 Arbejdere. At det er dyrt, er en Selvfølge. Der er ikke Prøvesale i tilstrækkeligt Antal, og der er alle de mange andre uheldige Forhold, som er omtalte, og som jeg ikke skal trætte med at fremdrage igen.

At denne Scene altsaa bør forandres og forandres saa hurtigt som muligt, det